

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
OREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 11, 1972

ŠTEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Vodniki narodnostnih skupin iščejo podporo vlade za svoj program

Zvezni proračunski direktor ni vključil predloga za 'narodnostne študije' v nakazilni zakon.

WASHINGTON, D.C. — Kongres je v pooblastilnem zakonu za šolstvo v poletju odobril 15 milijonov dolarjev za poseben program študij dediščine narodnostnih skupin v ZDA. Narodnostne skupine so se zelo trudile, da so dosegle odobritev tega predloga. Toda to je šele prvi del poti, predlog mora biti odobren tudi v nakazilnem zakonu, zanj je treba nakazati denar, predno je mogoče začeti izdelavati kak program.

Na svoje precejšnje iznenađenje in na še večjo nejevoljo so tisti v narodnostnih skupinah, ki se zanimajo za usoda tega zakona in programa, spoznali, da zvezna vlada zanj ne kaže pravega razumevanja in še manj kake podpore. Tako ni ni predložila, da bi program vključili v kak nakazilni zakonski predlog. To se pravi, da se ni hotela pobrigati za denar, ki je potreben za izvedbo načelno odobrenega programa.

V posebni resoluciji so se zato vodniki narodnostnih skupin, ki so se ta teden zbrali v Washingtonu na svoj redni posvet, obrnili na zvezno vlado in "zahtevali pojasnilo" za tak postopek z njihovim programom.

Čas je kratak in vlada se bo verjetno pobrigala zdaj, da bo dosegla na kak način odobritev denarja za študij preteklosti narodnostnih skupin v tej deželi, toda v vrstah narodnostnih skupin se je vzbudil sum, da Nixonovi vladi resnično za narodnostne skupine ni dosti, naklonjenost je bolj trenutna, ker je koristna v sedanji volivni borbi.

Peking je počastil San Marino enako kot ZDA

PEKING, Kit. — Kitajska je pretekli teden počastila zastopnika republika San Marino v Italiji prav enako slovesno, kot je počastila predsednika Nixona z banketom v Veliki ljudski dvorani.

Enako svečan banket, govor zunanega ministra pred kakimi 800 gosti. Godba ljudske armade je zabavala goste. Kitajska je brez dvoma hotela dejansko pokazati, da postopa z vsemi enakostjo, naj bodo veliki ali mali. Zastopnik San Marina, ki ima kakih 20.000 prebivalcev, je v svojem govoru povedal odkrito, da njegova država v mednarodni politiki ne pomeni veliko, njen vpliv je bolj moralen kot političen.

Arabska liga se trudi za mir med Jemenoma

BEIRUT, Lib. — Arabska liga je pretekli teden posredovala med obema Jemenoma, ki sta že par tednov v nenapovedani vojni. Jemenska vlada v Sani je obtožila Južni Jemen, da njegova letala napadajo obmejno ozemlje in da imajo njegove oborožene sile še vedno zasedeno obmejno mesto Qataba.

Zastopniki Arabske lige so odleteli v Sano in v Aden, da pripravijo obe vladni do končanja sovražnosti, ki bi utegnile, če bi se nadaljevale, povzročiti napetosti in spore v sami Arabski ligi.

Novi grobovi

Frances Globokar
Včeraj zjutraj je umrla v Euclid General bolnišnici 65 let stara Frances Globokar z 19192 Abby Avenue, roj. Gerchman v Forest City, Pa., od koder je prišla v Cleveland l. 1928, vdova po lani umrlem možu Johnu, mati Vincenta J., ki sedaj vodi gasolinsko postajo Shell na Lake Shore Blvd. in Marcella Rd., sestra Anthonyja Gerchmana, pok. Huberta, pok. Edmunda in pok. Milana Gerchmana. Bila je članica Pod. št. 14 SZZ, glavna podpredsednica SZZ, članica KSKJ št. 191 Progres. Slovenk kr. 3, Kluba slov. upokojencev v Euclidu, blagajničarka pevskega društva Zarja. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 8.45, v cerkev Marije Pomočnice na Neff Rd. ob 9.30, nato na Kalvarijo. Družina priporoča namesto vencev darove za cerkev Marije Pomočnice na Neff Rd.

John Berganski
Na svojem domu je umrl zadet od kapi 74 let stari John Berganski s 320 E. 246 St., mož Anne, roj. Sedlak, oči Thomasa Ridilla, brat Gertrude Hepner. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. Čas še ni določen.

Nicolaena Skalsky
V Euclid General bolnišnici je umrla 58 let stara Nicolaena Skalsky, roj. Sgro v Clevelandu, s 381 E. 152 St., žena Edwarda, oskrbnika cerkve sv. Jeroma, mati Patricie Ann Himes in Richarda, stara mati Billyja, hčerka Angele Sgro in pok. Vita, sestra Anne Salvaggio, Mary Salvaggio, Leonarda, Alberta in Jamesa. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v petek ob 8.45, v cerkev sv. Jeroma ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Vremenski prerok

Večinoma sončno, na noč pooblačitev in možnost dežja. Toplo, najvišja temperatura okoli 70.

V Zagrebu razprava proti glavni trojki

Komaj je bil končan proces proti študentovskim vodnikom, že se je začela razprava proti glavnemu vodstvu Matice Hrvatske, ki naj bi bila gnezdo zarote, kot trdi obtožnica.

ZAGREB, SRH. — Pretekli teden je bila končana razprava proti glavnim študentovskim vodnikom in objavljena njihova obsodba, ki je do neke mere po splošni misli dosti umirjena. Zdi se, da oblasti hrvaške javnosti le ne marajo preveč razburjati. Ta teden se je začela razprava proti vodstvu Matice Hrvatske, ki jo je sam Tito proglasil za gnezdo zarote.

Za nezakonito protirevolucionarno delovanje, pripravljanje državljske vojne in delovanje za odcepitev Hrvatske od Jugoslavije se morajo zagovarjati dr. Marko Veselica, bivši član zvezne skupščine, Jozo Ivičević-Bankulić, univerzitetni profesor, in Zvonimir Komarica. Dr. Sime Djodan, ki je tudi med glavnimi obtoženci in vodniki 'zarote', bo zaradi bolezni prišel pred sodišče kasneje.

Zdi se, da je to šele prva skupina vodnikov Matice Hrvatske, ki je prišla pred sodišče, sledila bo nemara še druga, ker so prvotno prišli in zaprli 9 članov njenega glavnega odbora. Tito sam je govoril o odboru "pedetorice", ki naj bi bila na čelu "vsenarodnega pokreta" za neodvisno Hrvasko.

Senat potrdil napredovanje generala A. Haiga in adm. Caina

WASHINGTON, D.C. — Senat je potrdil napredovanje maj. gen. A. Haiga, sedanjega pomočnika dr. H. Kissingerja, za polnega generala s 4 zvezdami, ko ga je predsednik imenoval za namestnika načelnika glavnega stana armade.

Senat je potrdil tudi povišanje Johna M. Caina v polnega admirala, ko je že odšel v položaja poveljnika vseh ameriških oboroženih sil na Pacifiku preteklo poletje.

Obsežno vohunjenje republikancev proti demokratom za volitve?

WASHINGTON, D.C. — FBI naj bi dognala, da je poskus vohunjenja in prisluškovanja v glavnem uradu demokratske stranke v Watergatu bil le del splošnega, obsežnega vohunskega poskusa republikancev, posebno odbora za ponovno izvolitev predsednika Nixona, kot poroča Washington Post.

Vohunski poskusi naj bi bili proti vsem glavnim demokratskim predsedniškim kandidatom in naj bi predstavljali del splošne strategije republikancev. Vohunjenje naj bi vodil odbor za ponovno izvolitev predsednika, delno pa tudi nekateri uradniki v Beli hiši.

Zastopnik odbora za ponovno izvolitev predsednika je navedel Washington Post označi ne le za izmišljeno zgodbo, ampak naravnost za "nesmisel". V podrobnosti se ni maral spuščati.

Peron dopolnil 77 let

MADRID, Šp. — Juan D. Peron, nekdanji argentinski diktator, ki živi tu v prostovoljnem begunstvu, je v nedeljo obhajal svoj 77. rojstni dan skupaj s 35 svoj iz Argentine. Med gosti so bili trije poklicni boksarji, ki so se Peronu ponudili za osebno stražo, če bi se vrnil domov.

Vlada predsednika gen. Lanusse mu je obljubila varno vrnitev in svobodo, če se vrne v Argentino. Noče le, da bi ponovno osebno segel v politiko. Peron na to po vsem sodeč ni pristal in je odločen ostati v Madridu, kjer se mu sicer kar odlično godi.

Spassky bi se rad znova meril s Fischerjem

MOSKVA, ZSSR. — Boris Spassky, ki je v boju za svetovno šahovsko letošnje poletje v Rejkjaviku na Islandiji podlegel ameriškem šahovskemu prvaku Bobbyju Fischerju, je izjavil, da bi se rad s Fischerjem ponovno pomeril.

Spassky trdi, da Fischer ni nepremagljiv in da se bo on udeležil zato tekmovanja, ki naj privede do novega boja za svetovno prvenstvo v letu 1975.

McGOVERN JE OBJAVIL NAČRT ZA KONEC VOJNE

Demokratski predsedniški kandidat sen. McGovern je objavil sinoči v polurnem govoru preko televizije vsej deželi svoj načrt končanja vojne v Vietnamu. Načrt je enostaven, pomeni sprejem rdečih zahtev v zameno za vrnitev vseh ameriških vojni ujetnikov in prepustitev Južnega Vietnama njegovi usodi.

CLEVELAND, O. — Sen. G. McGovern je sinoči objavil svoje misli in poglede na vojno v Vietnamu in načrt za njeno končanje. Demokratski predsedniški kandidat je dejal, da je že 9 let proti tej vojni, četudi je znano, da je glasoval za Tonkinško resolucijo, na temelju katere je posegel predsednik L. B. Johnson v J. Vietnam s polno vojaško silo ZDA. Po njegovem je vojna v Vietnamu državljanska vojna med Vietnamci, v katero se ZDA ne bi smele vmešavati. Za njeno končanje je predložil načrt 7 točk, ki pomeni v glavnem sprejem zahtev Hanoia.

McGovern bi takoj po vmešitvi za predsednika ustavil vse sovražnosti v Indokini in umaknil vse oborožene sile ZDA iz Južnega Vietnama potem, ko bi sporočil nasprotnikom, da sprejema njihove pogoje za konec vojne. Za pospešeno vrnitev vojni ujetnikov in ureditev podrobnosti bi poslal podpredsednika ZDA v Hanoi. Istočasno bi obvestil vse prizadete, da ZDA ne bodo več posegale v notranje zadeve Vietnama.

Ameriške oborožene sile iz Tajske in vojno brodoge iz vietnamskih voda bi umaknil šele, ko bi rdeči vrnil vojni ujetnike in pojasnili zadovoljivo usodo pogrešanih Amerikancev.

McGovern misli, da ZDA vstrajajo sedaj v Indokini samo za to, da bi "rešile obraz politikov ZDA in da bi ohranile na oblasti Van Thieuja, ki onemogoča Južnemu Vietnamu, da bi si izbral svojo lastno vlado".

McGovernu ni za reševanje obraza, on hoče začeti "reševati dušo" in ZDA "osvoboditi Vietnam". Svoje poslušalce je opozoril, da je 40% vseh padlih v Južnem Vietnamu, bilo ubitih

v bojih v času predsednika Nixona, in da je v tem času stala ZDA vojna v Vietnamu že preko 60 milijonov dolarjev in jih stane še vedno vsak teden nekako 250 milijonov.

Ob koncu je zavzel tudi stališče do vojaških beguncev. On bi jim omogočil vrnitev domov ko bi bila vojna končana in bi bilo poskrbljeno za vojne veterane. Če bi bil on eden izmed njih, bi se prostovoljno javil za dve leti na kako javno delo ob zmanjšani plači, da bi pokazal, da se "ni umaknil vršitvi svoje dolžnosti do ZDA".

McGovernov načrt so nekateri demokrati pohvalili, republikanci pa odklonili. Zanimanje zanj je bilo na splošno majhno. McGovern ni v svojem govoru povedal nič novega, le da je svoja stališča nekaj bolj omilil in spustil točke, ki jih je javnost najodločnejše odklanjala.

Brezposelnost se drži na isli ravni: 5.5%

WASHINGTON, D.C. — V septembru je bilo v ZDA 5.5% brezposelnih, torej nekako toliko kot že štiri mesece. Preje se je brezposelnost trdo sukala pol drugo leto okoli 6%. Gospodarski strokovnjaki vlade napovedujejo, da se bo do konca leta brezposelnost zmanjšala na nekaj 5% ali vsaj "blizu" tej številki.

Število zaposlenih je v septembru porastlo za 250.000 oseb, kar naj bi bil dokaz krepke rasti gospodarstva, kot je trdil Herbert Stein, predsednikov glavnih gospodarskih svetovalec.

Gospodarski strokovnjak McGoverna Arthur M. Okun, nekdanji glavni gospodarski svetovalec predsednika L. B. Johnsona, je označil vladne izjave za preveč optimistične. Po njegovem bo morda brezposelnost padla na 5% nekje sredi ali celo šele proti koncu prihodnjega leta. Okun je opozoril posebej na dejstvo, da je precejšnja brezposelnost med strokovnim delavstvom in tehniki. Ta je skoraj še enkrat večja, kot je bila koncem leta 1968.

Guam postaja glavno vojaško oporišče ZDA v zahodnem Pacifiku

AGANA, Guam. — Združene države izgrajujejo in krepke svoje vojaške sile na otoku Guam v zahodnem Pacifiku, ko umikajo svoje sile iz Južnega Vietnama. Andersen letalsko oporišče je največje in najbolj živo oporišče B-52 strateških bombnikov za operacije v Indokini.

Vojaški vodniki tu trdijo, da je okrepitev vojaških sil na Guam v zvezi z rdečo ofenzivo v Južnem Vietnamu, ki se je začela koncem marca letos, dejansko pa je jasno, da postaja Guam glavno ameriško vojaško oporišče v zahodnem Pacifiku, ko se ameriške sile dalje umikajo iz Vietnama. Trenutno je tam le še 35.200 ameriških vojakov.

Okrepljene so bile tudi ameriške oborožene sile na Okinavi, Tajvanu in na Filipinih,

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo sv. Cecilija št. 37 ADZ ima sejo jutri, v četrtek, 12. oktobra ob 7.30 v šoli sv. Vida.

Raznašalca iščemo — Raznašalca za Ameriško Domovino v okolici St. Clair Avenue išče uprava lista. Kdor se zanima, naj kliče tel. 431-0628.

Zadušnica — V četrtek ob 6.30 bo v cerkvi Marije Pomočnice na Neff Rd. sv. maša za pok. Johna Petricha ob 1. obletnici smrti.

Župan Perk je sam opazoval delo policije —

Župan R. J. Perk je sam z nekaj prijatelji več tednov opazoval delo mestne policije, predno se je odločil za nujne spremembe. Trdi in odločni ukrepi so potrebni, kajti Cleveland si ne more privoščiti policije, ki ni pripravljena pošteno in vestno delati in vršiti svojo dolžnost.

K molitvi — Članice Podr. št. 14 SZZ so vabljenе jutri, v četrtek, ob 7.30 zvečer v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo članico Frances Globokar.

Članstvo Društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ je vabljeno jutri popoldne ob 2.30 v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo članico Frances Globokar!

Nadškof je dal zgled

LONDON, Vel. Brit. — Nadškof Canterburyja dr. Michael Ramsey je ponudil sprejem v svoje stanovanje v Londonu eni azijskih družin, ki so bile izgnane iz Ugande. Doslej je prišlo v Veliko Britanijo okoli 8.000 teh beguncev, pričakujejo jih pa okoli 25.000.

Skupno računajo, da je Azijcev, ki bodo morali iz Ugande, okoli 50.000; nekako polovico jih bodo sprejele razne druge države, kot Kanada, Avstralija, ZDA, Zahodna Nemčija in nekaj celo Avstrija.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je izglasoval predsedniku ZDA pravico omejitve zveznih izdatkov v tekočem proračunskem letu na 250 milijonov kljub odporu demokratskih vodnikov Doma. Zmagalo je stališče kong. W. Millsa, ki je svaril, da bi odklonitev predlog lahko privedla do novega Kongresa z republikansko večino v novembru.

PARIZ, Fr. — Ameriška letala, ki so napadala področje Hanoia, so po nesreči zadela poslopje francoskega uradnega zastopništva. Pri napadu naj bi bil ranjen sam glavni zastopnik Francije v Hanoiu in prepeljan v bolnišnico.

WASHINGTON, D.C. — Predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler je sinoči objavil, da je dr. H. Kissinger podaljšal svoje razgovore v Parizu s predstavniki Hanoia še na danes in se bo šele nocoj vrnil domov. Razgovori so se tako raztegnili na štiri dni in že samo njihovo podaljšanje kaže na njihovo resnost in na možnost sporazuma, četudi obe strani svarita pred vsakim optimizmom.

BELFAST, S. Ir. — Včeraj je bilo ubitih skupno 5 oseb, med njimi oče z 12 otroci.

Se bo Kongres odrekel svoji ustavni pravici v korist predsednika?

WASHINGTON, D.C. — Ustava naše republike deli vrhovno oblast v tri ločene veje, v zakonodajno, izvršno in sodno. Zakonodajna je v rokah Kongresa, ki edini določa in odobrava tudi dohodke in izdatke zvezne vlade, ki napoveduje vojno in sklepa mir.

Predsednik ima v svojih rokah izvršno oblast, on vodi deželo v okviru zakonov, ki jih Kongres sklene, in s sredstvi, ki mu jih ta daje na razpolago za določene cilje. Predsednik je odgovoren tudi za vodstvo zunanje politike, pa mora vse važne odločitve, pogodbe in dogovore predložiti v odobritev Kongresu.

Vrhovno zvezno sodišče razlaga ustavo, odloča v sporih, ki lahko nastanejo med zakonodajo in izvršno oblastjo, pa je tudi najvišje sodišče v vseh kazenskih in civilnih zadevah na zvezni ravni.

Predsednik predloži Kongresu vsako leto v začetku zasedanja Kongresu v razpravo in uzakonitev načrte, ki se mu zdijo nujni in koristni za vso deželo, posebej pa seveda proračun dohodkov in izdat-

kov zvezne vlade. Kongres je tisti, ki te dohodke in izdatke odobri. Šele, ko so odobreni in je tako proračunski predlog postal zakon, ima predsednik pravico, te v skladu z njim rabiti.

Proračun je bil kot vselej predložen tudi letos. Kongres je izglasoval dostikrat za posamezne namene več, kot je predsednik predložil. Pri tem ni vedno gledal, da bi večje izdatke kril tudi z večjimi dohodki. Take neodgovorne gospodarske politike se je že kar nekaj navadil, saj se je precej letnih zveznih proračunov končalo s primanjkljaji, nekateri kar z zelo velikimi. V zadnjih štirih letih so ti prešli daleč preko mere, kot je se to dogodilo že tudi pod predsednikom L. B. Johnsonom. V dobri meri je tega krivo prepričanje, da si bogate ZDA lahko privoščijo istočasno "topove in surovo maslo" ali po domače, vojskovanje in ugodno življenje.

Ker predsednik L. B. Johnson ni takoj, ko je posegel v velikem obsegu v Vietnam, uveljavil posebnega davka za kritje teh stroškov, kot je to

storil na primer predsednik H. S. Truman v času korejske vojne, je sprožil inflacijo, ki je postala vedno hitrejša in močnejša. Ko je skoraj zdvijala, se je šele lani predsednik Nixon odločil za zamrzitev cen in plač in nato za njihovo nadziranje. Ker je bila dežela v gospodarskem zastoj, ni nihče maral niti misliti na povišanje davkov, da bi bilo mogoče kriti zvezne izdatke. Predsednik Nixon se je postavil na stališče, da zvezna vlada lahko brez nevarnosti za nov zagon inflacije izda toliko, kot bi prejela, če bi bilo gospodarstvo v rednem teku in razvoju. Kot znano gospodarski zastoj donos davkov zmanjšuje, gospodarska rast pa ga povečuje.

Predsednikovi gospodarski strokovnjaki so prišli do prepričanja, da skupni zvezni izdatki v tekočem proračunskem letu ne smejo preseči 250 milijonov, če naj se dežela izogne novemu valu inflacije. Zvezni proračun to skupno vsoto presega in jo lahko preseže tudi za 15 in celo več milijonov. Predsednik je zato predložil Kongresu, naj mu

da polnomočje, da zvezne izdatke omeji na 250 milijonov in mu da pravico, da te zmanjša, kjerkoli se mu bo zdelo najmanj škodljivo za deželo.

V Predstavniškem domu je odbor za sredstva in pota predsednikov predlog sprejel in ga predložil vsej zbornici v odobritev. V njej je prišlo med tem do odpora. Prenekateri kongresniki označujejo predlog za predajo predsedniku, za odpoved Kongresa njegovi temeljni pravici in nalogi. Zahtevajo, da naj predsednik predloži, kje in v koliko bo proračunske izdatke zmanjšal Kongresu do prvega tedna v novem letu in da bo nato Kongres o tem odločil, kot se mu bo zdelo prav.

Enaka razprava je tudi v Senatu. Ker bi obe zbornici radi končali svoje zasedanje čim prej, da bi se njuni člani lahko podali med volivce, Kongres res ne preostane drugega, kot da zglasuje predsedniku zahtevano polnomočje, toda le v omejenem obsegu, kot to predlaga opozicija v Predstavniškem domu.

1117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 196 Wed., Oct. 11, 1972

Ljubezen do kulture

Zgodovina je tista velika učiteljica, od katere se lahko posamezniki in narodi nauče hoditi po poti lastne izpolnitve. Kdor iz te knjige življenja črpa nasvete za svoje delo v družbi, temu se ni bati bodočnosti, pa naj se kaže še v tako temni obliki.

Zanimive stvari nas uči zgodovina. Kaže nam porajanje in izginjanje ljudstev, celotnih kultur. Večkrat se nam dogajanje zdi na prvi pogled paradoksnost, saj navidezno ne sledi zakonom življenja. A to je le optična prevara. Zgodovina nikdar ni paradokсна: vsaka stvar, vsako dogajanje ima svoj vzrok in svoje posledice.

Ko brskamo po arhivu človeštva, nemalokrat naletimo na primer, kako veliki in močni narodi sčasoma ali hitro izginejo iz zgodovine, izginejo s površja zemlje. Ob njih so živeli mali narodi, preganjani in tlačeni, ki še danes žive, in se vedno bolj bližajo cilju lastne izpolnitve. Je morda to paradoks? Nikakor: tudi ta pojav ima svoj vzrok, in iz njega se moremo in moramo učiti.

Pred dnevi je armenski nadškof za Južno Ameriko, v Buenos Airesu živeli msgr. Papken Abadian dejal med drugim tole: "Samo ljubezen do kulture je pripomogla, da je Armenija preživela. Sosednji narodi, ki so imeli trdno gospodarstvo in mogočne vojske, so izginili, medtem ko mi obstajamo. Njihova zgodovina je samo še v knjigah, naša se še piše. Zahvala gre ohranjanju naše kulture, to je naše duše, ki je bila največja skrb Armencev v vseh časih in krajih."

Važne besede, ki se morajo vtisniti v dušo tudi nam Slovincem. Tudi mi smo v viharjih časov preživeli le, ker smo gojili svojo kulturo. Naši največji moške so ta nauk zgodovine imeli stalno pred očmi in po njem načrtavali narodu pot. Ta nauk pa naj bo nam vsem pred očmi danes, ko naš narod in vse človeštvo stoji na prelomnici časov.

Zavedati se moramo, da četudi majhni po številu, in prav zaradi tega, ne moremo iskati rešitve drugje, kot le v ostanju močne narodne kulture. Narod v domovini, Slovenci v zamejstvu na Koroskem in Primorskem, pa rojaki, raztreseni po vsem svetu, vsi moramo imeti pred očmi zavest, da je le v mogočem duševnem utrjevanju naša narodna rešitev. Ustvarjamo močno kulturo, zdravo kulturo brez izrodov, trdno zasidrano v slovenstvu in krščanstvu. Ne bojmo se zanj žrtvovati svoje najboljše sile, ker le v njej in po njej bo narodu zasijala lepša bodočnost.

Tu pa moramo temeljito pregledati naše delovanje. Dosedanje in bodoče. Naše skupnosti, naše naselbine po svetu, izpolnjujejo svoje kulturno poslanstvo? Narod v domovini je okrnjen, ker mu brezbožni režim preprečuje polnost zdravega kulturnega izživljanja. Slovenci v zamejstvu junaško bijejo boj za narodni obstanek. Rojaki v svobodnem svetu pa morajo v teh zgodovinskih okoliščinah doprinesiti tisti delež, ki jim ga te okoliščine in ta zgodovinski trenutek nalaga.

Naše skupnosti morajo biti otoki kulturnega izživljanja, naši skupni domovi žarišča kulturnega ustvarjanja. Ali izpolnjujejo to svoje poslanstvo? In vsak posameznik, ali ima mirno vest glede izpolnjevanja kulturnega davka narodu? Knjižnice, čitalnice, tečaji, kulturni krožki, študijsko delovanje, to naj bi bili bistveni deli življenja po naših krajevnih domovih. Slovenske knjige, revije in časopisi je naj bi imelo odprto pot v vsako slovensko hišo. Glasba, likovne umetnosti, odrsko ustvarjanje naj bi bili naš vsakdanji kruh v kulturnem življenju. Važno je tudi iskanje novih poti v umetnosti, novih načinov izražanja.

Ne mislimo, da je naše kulturno delo drugotnega pomena za narod. Vsaka knjiga, vsaka kulturna stvaritev ima velik, neizmeren pomen. Obogatena s svetom, z domačimi kulturami narodov, med katerimi živimo, zaznamovani s pečatom zemlje, kjer se nahajamo, doprinasmo k narodnemu kulturnemu zakladu bistveni del, ki ga namesto nas nihče ne bo dopolnil. Svet argentinskih pamp; svet ameriških prerij, svet avstralskih planjav, Afrika in Azija, za vso zemljo je prostora v slovenski zakladnici in Slovenci iz vsega sveta morajo vanjo zlivati iz svojih duš trpljenje in veselje, vrisk in jok in pesem.

Če se tega ne bomo dokončno zavedali, če svojega poslanstva ne bomo izpolnili, potem bomo nad lastnim narodom zagrešili strahoten zločin izdajstva. Če ljubezni do naroda ne bomo znali preliti v naše otroke, jo posredovati naši mladini, da bo še ona po svojih močeh gradila narodno kulturo v svetu, potem se bomo svojem poslanstvu dokončno izneverili, potem smo zaman šli v svobodo in svet.

Ali pa bo naše delovanje usmerjeno v dosego tega cilja: vedno rastoča zdrava kultura v narodnem in krščanskem duhu, potem se narodu ni treba bati prihodnosti. Svetla je. V viharju časov bo obstal in se izpolnjeval na

poti najvišjih ciljev, katere mu je namenila zgodovina, katere mu je namenil Stvarnik od začetka časov.

S. S.

BESEDA IZ NARODA

Duhovne vaje

CLEVELAND, O. — V dneh 10. novembra, 11. in 12. bodo slovenske duhovne vaje v Domu za duhovne vaje na Lake Shore Blvd. Vodil jih bo dr. Pavel Krajnik.

Novembrski čas je že po sebi čas razmišljanja, čas, v katerem se spominjamo mrtvih, večnosti in vrednosti zemskih dobrin, ki imajo vsaka svoj konec. Človek je pač človek, vsak lepi na življenju in njegovih dobrinah in vsak na svoj način odlaga misli na tiste ure, ki na koncu vsakega življenja vendarle pridejo.

Prav je, da se človek v svojem življenju včasih le ustavi, pogleda nazaj in pogleda naprej. V preteklosti sicer ni mogoče nič spremeniti, so pa v njej nauki, ki so nam jih prinesli padci in vstajenja, skušnje, ki jih moremo v tišini in zbranosti prenesti v bodočnost. Zavoljo tega so duhovne vaje.

Kdor bi se duhovnih vaj želel udeležiti, naj se obrne na župnišče pri Sv. Vidu, na Franceta Severja, 1064 Addison Ave., ali na Rudi Kneza, 679 E. 157 St. v Collinwoodu.

K. M.

Zahvala

CLEVELAND, O. — Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so sodelovali ob najini 50-letnici poroke in nam priredili tako lepo slavo. Hvala Fr. Victorju Tomcu, ki je vodil obnovitev obljub, imel slovesno mašo in lep nagovor. Hvala organistu Ivanu Riggerju in gđc. Ceciliji Valenčič za lepo glasbo in petje. Prisrčno se zahvaliva našim sinovom in hčerki, ki so nama priredili tako lepo proslavo v Slovenskem domu.

Zelo sva bila presenečena, da naju je obiskala tudi nečakinja iz Colorada. Hvala Franku Yankovicu in orkestru za veselo glasbo, ki je vsem dvigala pete, in Ray Strumbly, ki nas je pozdravil s harmoniko.

Lepa hvala našim slovenskim kuharicam in strežnicam, ki so pripravile tako okusno kosilo in izvrstno postregle vsem navzočim. Številnim sorodnikom in prijateljem, ki so naju razveselili s svojo navzočnostjo, iskrena hvala! Vse je bilo tako veselo in domače, da nama bo ta dan še dolgo prijeten spomin. Bog vam vsem povrni!

Mr. in Mrs. Anton Grosel

Spomini na p. Bernarda Ambrožiča ob 80-letnici

XIV.

EUCLID, O. — Za predočitev vsega, kar je p. Ambrožič storil da bi ljudem dopovedal, kaj SANS zastopa, bi bilo treba dosti prostora. Zgodovinarji bodo, če ima AD shranjene letnike pok. urednika Jamesa Debeveca, ki je toliko doprinesel z Ambrožičevim sodelovanjem, imeli veliko gradiva, da pokažejo, danes vemo, kako prav sta imela! Predno zaključim njegovo (Ambrožičevo) delo med vojno — saj delno je bilo to natisnjeno, ko je bila nacistična sila strta, po maju 1945, pod zaglavljem "Križem Kraljestva Križa", ki v kratkih odstavkih objavlja:

"Ljubljanski škof Rožman je že kar skoraj obveljal med nami za nevrednega škofa in nevrednega Slovence. Propaganda zoper njega je silna in vedno se kaj prime. Tako je podobno, da bo prevladala sovražna propaganda in ne bo mogoče nikoli

nepristransko presoditi vsega, kar se tam godi. Sovražna propaganda bo skušala še naprej preprečiti, da bi se slišala med nami druga plat zvona. In če se bo kdaj slišala, ne bo dovolj močna, da bi ono prevplila. Tudi katoličani, vsaj nekateri, se dajo brž ujeti v mreže nasprotne propagande. Zdi se jim "nobel", da se ne dajo voditi splošnemu mišljenju "cerkvenih krogov". (Ave Maria, feb. 1945, str. 27.)

V nadaljnjih številkah istega letnika — v juliju — je vredno, da se ohrani. Citiral je novice, ki jih je AD v dnevniku objavila. Tako je bilo v Ave Mariji natisnjeno:

"V marčevi številki smo napisali, da bomo kmalu izvedeli kaj iz Jugoslavije, če bodo tja pripuščeni ameriški časnikarji. Drugače bomo morali čakati na poročila kakih beguncev. Dvomil smo, da bodo ameriški časnikarji pripuščeni v Jugoslavijo. Prav tako se je res zgodilo. Jugoslavija je po "osvoboditvi" zaprta pred zunanjim svetom, kot bi bila v ječi. In nič ne dvomimo, da je. Ako bi bilo tam vse tako, kot se izve iz belgrajskega radia, bi ne bilo treba zapirati pogleda vanjo tujim poročevalcem. Toda tudi od kakih beguncev, ki so se rešili titovske ječe, še nimamo poročil, ko nastajajo te vrstice.

Nekaj poročil je prinesla Ameriška Domovina, ker so bila od človeka, ki je bil sam v Ljubljani ob času "osvoboditve", vendar samo mimogrede, zato ni dosti vedel. Je pa baje tisti poročevalec iz katoličanom nepriznanih krogov, torej gotovo ni pretiraval. Povedal je, da so partizani zasegli katoliško "Jugoslovansko tiskarno", največji zavod te vrste v Jugoslaviji, in začeli v njej tiskati komunistično glasilo "Ljudska Pravica". Zasegli so tudi tiskarno "Jutra". Maribor so zasegli po odhodu Nemcev, Bolgari in nastopili precej po zgledu svojih prednikov. Kako so partizani ravnali z ljudstvom in njihovimi duhovniki, ni vedel..."

"Da ni bilo nobenega vzroka, zakaj ne bi slovenski katoličani takoj od začetka ne sodelovali s komunisti, je pred nekaj meseci razglašal po radio iz Londona neki Tone Fajfar, slovenski partizan, ki se predstavlja za dobrega katoličana. Škof in duhovščina so ljudi zapeljali in jih nahujskali zoper partizane. Tako je pravil dotični slovenski človek in apeliral na zapadni katoliški svet, naj sprejme informacije o slovenskih katoličanih od njega. Te Fajfarjeve besede so dospale tudi v Ameriko in neki tukajšnji katoliški predstavnik je bil tako naivno preprost, da je spravil Fajfarjevo izjavo celo v pittsburski škofijski list. Dostavil je, da se v Jugoslaviji ne godi nič takega, kar bi ne bilo po papeževih navodilih. Urednik je uglednemu tukajšnjemu katoliškemu predstavniku verjel in natisnil... Upamo, da zdaj oba že vesta, koliko je sv. oče zadovoljen z ravnanjem partizanov po — "njegovih navodilih..."

Kdor je bral v Ameriški Domovini "odlomke" iz knjige o partizanih, je dobil dovolj jasn odgovor na vprašanje, če so imeli slovenski katoličani vzroke ali ne, da niso mogli ne hoteli sodelovati s partizanskimi komunisti, naj vzame na znanje, da so v svoji uradno izdani pesmarici natisnili takole pesem:

"Razpnite čez ves svet vešala! Naš bog so: rop, požig, umor! Divjajte!

Kri je zakričala!

Glavo je dvignil v nas upor...

V temelje, oboke bombe,

ekrazit!

Hura! Rdeči pionirji!

Skozi slavoške — novi svet gradit!"

(Pod psevdonimom podpisani Matej Bor)

Če bi bili voditelji slovenskih katoličanov, cerkveni in svetni nič drugega ne zvedeli o partizanih, kot da so zvedeli kakšne pesmi si zlagajo, je bilo pač vsakemu količjak mislečemu človeku dovolj, da ni mogel odobravati partizanske gibanja in je moral braniti pametnim ljudem, naj ne vstopajo v partizanske vrste. Slabo, slabo spričevalo bi si bili dali škof in duhovniki, če bi ob taki pesmi ne spoznali, kaj partizanstvo prinaša v deželo. Hvala Bogu, kljub temu, da so partizani na vse načine skušali duhovščino pridobiti in se je tu v Ameriko sporočalo, da so jo že pridobili — še danes vemo kaj več, kot za ime enega samega duhovnika, ki je šel prostovoljno s partizani in se podal. Kot rečeno, ne vemo, kaj se je zgodilo s slovensko duhovščino po prihodu partizanov kot zmagovalcev v Slovenijo, toda naj se je zgodilo karkoli, naj so jih obsodili kot "izdajalce" ali jim dali čas za "spreobrnjenje", gotovo je, da so slovenski duhovniki naredili popolnoma prav, ko so se uprli partizanstvu. Duhovniki so postavljali za označevanje malo drugačnega Boga, kot so — rop, požig, umor... Karkoli se je od strani slovenskih katoličanov neljubega zgodilo, to ni bilo po njihovih krivdah. V to jih je prisililo partizansko postopanje, pa naj kdo še toliko sramoti tu med nami slovensko duhovščino in njene škofa." (Ave Maria, 1. 37, julij 1945, str. 25-26.)

(Pride še)

M. T.

Občni zbor S.K.D. Triglav

MILWAUKEE, Wis. — S.K.D. Triglav je imelo svoj redni občni zbor 1. okt. v parku Triglav.

Iz tajnikovega poročila posnemamo sledeče:

Vsako leto — 22 let že — polaga odbor društva Triglav na svojem občnem zboru meseca oktobra svoj letni obračun. Na prvi seji novega odbora je bil najprej sestavljen načrt dela in določeni dnevi prireditve. Na šestih društvenih sestankih se je delo med člani porazdelilo in načrti izvajali. Po vrsti, kakor se je delo vršilo in odvijalo — je sestavljeno tudi poročilo.

Prvo prireditev — miklavževanje — smo imeli na dan 5. decembra ob 3. uri pop. v dvorani pri Sv. Janezu. Za prireditev je še vedno prevladalo mnenje, da se ta naša tradicija ohranja čim dalje mogoče, a ravno ni več veliko otrok — vsaj takih ne —, ki naš jezik razumejo. Prireditev je uspela. Otroci so bili veseli in starši zadovoljni. Zdi se, da se je še izplačalo. Še pred tem (kar ni bilo predvideno) je društvo Triglav dne 20. nov. zvečer priredilo prijateljski večer svojemu pošttravalnemu članu in pevovodju g. Ernestu Majhenju in njegovi ženi Rosini — kot poročilo darilo — v zahvalo Ernestu za nesebično delo, ki ga je opravil za društvo.

Na drugem članskem sestanku dne 16. jan. je preds. J. Ornik v imenu društva izročil članici Dari Strmšček lep pokal v priznanje za njeno delo, ki ga je dolga leta opravljala — učila mladino in z njo nastopala na društvenih prireditvah. Na istem sestanku je imel predavanje dr. Jože Gole o Palestini. Predavanje je dopolnjeval s krasnimi skiptičnimi slikami. Navzoči so želeli še več takih in podobnih večerov.

Sledila je pustna zabava 12.

februarja zvečer v dvorani pri Sv. Janezu.

Udeležba je bila lepa, postrežba zelo dobra, kar naredi prijetno razpoloženje ljudi. Maske naredile take vrste veselice še prav posebej pestro in zanimivo. Med nje je bilo razdeljenih dosti lepih nagrad.

Materinska proslava se je letos vršila v parku 21. maja ob dveh pop. pred kapelo. Najprej so bile pete litanije Matere Božje, nakar je sledil kratek spored materam. Njim na čast je imela zelo lep govor gđc. Marija Kadunc. Tudi ostali del sporeda je bil zelo prisrčen. Franci Coffelt je mojster na harmoniki. Zaigral je nekaj tako učinkovitih melodij, da je moral ponoviti. H koncu — za zaključek — je predsednik J. Ornik povedal resnično zgodbo o svoji materi. Ko je ležala na smrtni postelji, je sklicala svoje otroke — vse že odrasle — in jim naročala: "Moliti nikoli ne pozabite."

Spominsko svečanost je društvo praznovalo 29. maja. Pričela se je ob 11. uri pred kapelo, kjer je bila najprej sv. maša po namenu praznika in temu primeren govor p. Klavdija, ki je tudi maševal. H koncu maše je začelo deževati, zato se je ostali del sporeda nadaljeval v domu. Najprej je predsednik Ornik pozdravil navzoče, nato pa je Frano Mejač govoril — iz zgodovinske preteklosti vzeto — o trpljenju in junaški smrti tisočev protikomunističnih bojevnikov. F. Rozina je h koncu prebral še resnično zgodbo "Kristusova zmaga sredi Moskve". Sledilo je kosilo, deževati je nehalo in popoldan je bil lep.

Prvi piknik je društvo imelo v nedeljo, 18. junija. Vreme lepo, obisk dober, postrežba — so rekli — odlična. Park Triglav pa v najlepšem zelenju. Bil je lepo urejen in počističen, za kar gre vse priznanje upravniku parka I. Bambiču, R. Coffeltu in društveni mladini, ki je pri delu pomagala in delala. Nekateri člani so med tem umili tudi dom in ga na sveže prepleskali, da zgleda kakor nov.

V mesecu juliju je bilo veliko življenja v parku. 4. julija je bilo najprej žegnanje sv. bratov Cirila in Metoda. Za to priliko je maševal č. g. dr. J. Gole. Po maši je bilo žegnanjsko kosilo za vse. Popoldan je imela mladina svoj sestanek pri polni udeležbi, ki je bil zelo uspešen. Mladina je dobila korajžo. Zvečer je bilo kresovanje. Spored za to je pripravil g. Ciril Pfajfer. Po kresovanju je bil v domu film, ki ga je prikazal C. Pfajfer ml.

Nato je bil 23. julija misijonski piknik ob zelo lepi udeležbi. Maševal je misijonar č. g. Karel Wolbang. Ta piknik sicer ni bila čisto društvena zadeva, ker je organizacija tega bila v rokah le posameznih društvenih članov — predvsem ge. Mici Coffelt — in ne odbora zadeva. Radi tega je bilo tu in tam malo nejevolje, češ, da bo škodovalo drugim prireditvam. Na koncu se je izkazalo, da ta piknik ni naredil nobene škode društvu — nasprotno — koristil je. Piknik je dosegel svoj namen finančno, kakor tudi moralno.

Športni dan 20. avgusta je ne pričakovano lepo uspel. Da se tak uspeh doseže, je potrebna dobra organizacija. Ta je bila v rokah društvenega športnega vodje Franja Mejača. Tekme v odbojki so med seboj odigrali trije fantovski športni klubi: S.S.K. Cleveland, Chicago in Triglav Milwaukee. Prvo mesto so si priborili Triglavani, drugo Cleveland in tretje Chicago. V finalu je zmagal S.K. Cleveland nad Triglavom. Pri dekleških tekmah je bilo ravno nasprotno: Triglavski dekleta so premagala clevelandska in prejela prehodni pokal Triglava.

V septembru je mladina imela svoj sestanek. Predaval jim je dr. Janez Kotar.

Balinarske tekme so bile zelo živahne in "zvočne". Prvo mesto si je priboril Jakob Modic, drugo Franjo Mejač in tretje mesto Ivan Bambič. To je višji oddelek. Na srednjem in nižjem oddelku tekme še niso končali. Ni lahko postati prvak. Za vsako stvar je treba dosti vaje in volje.

Dalje poroča tajnik, da je bilo odposlanih več dopisov v A. D. o življenju in delovanju društva Triglav.

H koncu svojega poročila je tajnik še dodal: Delo, ki ga je društvo Triglav opravilo v teku 22-letne dobe, je rodilo veliko uspehov. Ni šlo vselej gladko, a z vztrajnostjo so se v skupnosti dosegali cilji. Vsak posameznik, ki je s svojim delom — umskim in fizičnim — doprinesel svoj delež k skupnosti, je na to lahko ponosen — ponosen, ker je izpolnil svojo dolžnost do skupnosti — kakor pravi slovenski izrek: "Ne samo kar veleva mu stan, kar more, mož je storiti dolžan." Zavedajmo se tega tudi v bodoče.

K temu poročilu bi rad kot dopisnik tega spisa dodal še tole misel: Kaj bi ne bilo, če ne bi Triglav obstojal? V dobi 22 let ne bi bilo ne iger ne Slovenske šole in ne vsakoletnih Miklavževih večerov za naše slovenske otroke. Ne bi bilo nobenih družabnih večerov ne naših tradicionalnih martinovanj ne petja in ne kulturne besede. Ne bi bilo tistega lepega koščka naše slovenske zemlje — kjer se že 12 let zbiramo. Z drugimi bi se morali tudi mi drenjati po mestnih parkih tuji med tujimi. Ako na vse to dobro pomislimo, bomo šele spoznali, da je spleto delati in še kako izplačalo!

Blagajniško poročilo je podal blagajnik Frane Menčak. Iz tega poročila je razvidno, da je društvo finančno brez dolga in ima še denar v banki, kar je znak dobrega gospodarjenja.

Po končanem poročilu se je predsednik J. Ornik lepo zahvalil vsem članom in članicam, ki so s svojim delom doprinesli k uspehu društvenih prireditev. Takoj nato je čestital k srebrni poroki Karlu in Roziki Dovnik in Franju in Minki Mejač. Obema paroma je izročil v imenu društva spominski dar.

Poročilo nadzornega odbora je podal Frank Mernik. Ker so bile knjige pregledane in v najlepšem redu, je staremu odboru predlagal razrešnico.

Sledile so volitve novega odbora. Predlog za novi odbor je bil samo eden in sicer ta, da ostane stari odbor še v naprej. Ker je bila vsa večina za to, so stari sprejeli še za eno leto. V tem letu bo časa dosti, da se dobi nove ljudi v odbor, ki naj bi z novimi, svežimi močmi prišli za delo in nadaljevali delo s cilji društva. Na občnem zboru smo vsi pogrešili duhovnega vodjo p. Klavdija Okorna. Za društvo Triglav ima on vedno lepo, spodbudo besedo in daje korajžo za delo. Bil je zadržan — žal nam je bilo za to.

Z zaupanjem v Boga bo šlo društvo Triglav v novo poslovno leto z novimi cilji in delom — novim dnevom nasproti.

F. R.

Ljubosumna soproga moža pretepla in zaprla v stanovanje

RIM — Policija je rešila 58-letnega Cesara Fiorentinija, ki je imel po glavi in vsem telesu modre podplutbe ter je bil tri dni ujetnik v lastnem stanovanju. Sedem let mlajša žena je sumila, da jo vara, zato ga je skušala prisiliti k priznanju.

Pretepla ga je in rekla, da bo zaprt, dokler ne pove resnice. Mož je pod vrati potisnil listek v vežo in obvestil sosedo. Prišla je policija. Ljubosumno ženo čaka sodni postopek zaradi telesne poškodbe in omedleženja osebnosti.

F. S. FINZGAR:

SIBIRIJA

Primož je za hip obstal. Nato je srepo pogledal gospodina, kar bruhalo je iz njega: "Čemu nam otroci? Ce ne za drugo, vsaj za to, da vam bodo razbili vaše umazane čeljusti. Fej!"

Zadrlješil je vrata, da so zašklepetale šipe v oknih, in se opotekel na cesto. Svet se mu je zibal pod nogami, kolovratil je brez cilja, v prsih ga je žgalo, škripal je z zobmi in kar vleklo ga je, da bi planil v kogar koli in ga davil. Ubit in top od gneva in obupa je obstal pred zastavljalnico. Spomnil se je birmanske ure. Varno jo je potegnili iz žepa, jo nastavil na uho in prisluškoval tiktakanju. Kakor na dan birme, ko jo je imel ponoči pod blazino in se je neprestano zbuhal, jo poslušal in gledal nanjo. Spoštljivo jo je pobil po šipici, po pokrovcu — za slovo. Dobil je nanjo pet kovačev.

Zeni je prinesel sladkorja, kave, kruha in moke. Celo lojne zabele ni pozabil. Zvečer so imeli veliko gostijo; tudi Primož je dobil mletje, napolnjeno z belim kruhom in sladkorjem.

Tedni so tekli. Zena je silila Primoža v mesto. Primož se ni več gnil. Zeni ni rekel ne be ne mev. Pod leskovim grmom je poležaval, strmlel kvišku, tešil otroka, kakor je vedel in znal — in molčal.

"Tako čuden je naš," je tožila Primoževa Ritonjki. "Kar zmešan se mi zdi."

"Nič se ne boj! Sibirija je prečudna dežela. Saj se vsakemu spočetka nekam meša. Nazadnje se vsega huđega navadiš. Ne veš, kakšna sem bila jaz? Le premisli: on je imel delo, kvartir smo imeli tak, da je bila zofa v njem. Rečem ti: zares imenitno. Pa so mi pognali moža na cesto in je šlo vse — kos za kosom: zofa, ura, uhani, rjuhe, še zakonski prstani — in ko smo bili goli, smo prijadrali semkaj. In smo tlele. Ali verjamem, da so mi prišle solze, ko sem se ljudem prvič zlagala. Sedaj lažem, jokam, kakor bi stare cape paral — in živimo. Tako boš tudi ti. Le mene se drži. Če nam ti siti vampeži nočejo prikomandirati dela, naj nas vse skupaj rede zastonj."

"Če nas bodo. Naš pravi, da ne. Da nalašč nočejo."

"Kaj? Morajo. Moj pravi — pa ne smeš tega cijaziti drugim babam — da bodo vsi bingljali, če kmalu ne uredi."

Primoževa je ob tolikem pogumu vsa zmedena odšla k možu. Preskočila je jarek in zavila po stezi proti grmu, kjer je Primož navadno poležaval.

"O, danes mu jih napovem," je razmišljala. "Le zakaj bi ne imel poguma? Presneto, Ritonjka je tica. Vsi moramo biti tako. Moj pa obupa in obupa, da ga ni več moč prenašati. Res, napovem mu jih in jutri mi pojde za delom — ali za kruhom. Od hiše do hiše. 'Morajo dati,' je rekla Ritonjka. Kar sama tudi ne bom brusila peta od hiše do hiše dan na dan."

Zena se je bližala grmu. Toda pod grmom je bilo prazno. Primoža nikjer. Vsi naklepi, kako ga bo poučila, so splahnili v nič. Boleče jo je presunilo. Kar tresti se je začela in zaklicala: Pri- mož, Primož! Ni se oglasil.

"Da me le more tako mučiti! O, napovem mu jih, tudi zaradi tega potuhovanja." In spet je klicala. Donelo je v tihi Log, iz njega ni bilo glasu. Vse grožnje so izhlapele, živela je le ljubezen, ki ji je budila grozo. Stekla je skozi jelševje, obstala, zaklicala, tekla dalje in se ozirala na vse plati.

"Viš ga!" Na glas je vzkliknila, ko ga je zagledala pod hrastom, zavitega v strgano ponjavo, ki jim je bila za streho pod kostanjem.

"Spi. Le počakaj," mu je grozila. "Prav tiho se ti priplazim, te zbudim in potem ti jih napovem!"

Šla je po prstih proti hrastu, večkrat obstala in spet rahlo šumela po travi dalje.

Sedaj je bila pri njem. "Kako se mi je zamotal! Brencelj so ga klali. Zato menča."

Pripognila se je, prijala za ponjavo in mu jo potegnila z glave.

"Kristus pomagaj!" je zakričala, da je zajecalo po vsem drevu. Mož je bil blede ko stena. Na obeh zapestjih mu je zevala rana v strjeni krvi.

Zena se je vrgla na mrtvega moža, si okrvavila roke in kolena, planila kvišku in kakor blazna drvela k barakam.

"Pomagajte, pomagajte!" je klicala in vihrala med barakami, vila roke in ječala: "Moj mož, moj mož!"

Vsi "državljeni" Sibirici so privreli pod hrast in obstopili truplo. Ženske so jokale; tudi možje so skrili kletev in kvan- to. Celo tisti suhljač s strupenim jezikom je mračno ponovil: "Saj sem rekel, da ne bo za med nas. Predober je bil." In Ritonjka, vsa objokana, je razložila: "Zato se je poslovil, revež. Molimo: Oče naš..."

Novice z "Otoka"

V.

Ima današnji svet na zapadu še kaj pojma, kaj je vredna svoboda, ko za vsak prazen nič godrnja in razsaja. Bojim se, da bo za vse to bodočnost drago plačala. So pa bile takrat po Ljubljani cerkve nabito polne naroda. Pri frančiškanih je bil blagoslov vsak popoldan ob 4. in je bila cerkev premajhna za vse. V ogromni cerkvi sv. Antona na Viču je bila na praznik sv. Antona Padovanskega celodnevna pobožnost in ob 3. popoldne takšna gneča ob sklepi pobožnosti, da več kot polovico ljudi ni moglo v cerkev.

V Ameriški Domovini berem 80-letni jubilej življenja dveh velikih mož gg. Grdina Jožeta in Novaka Nandeta. Jože Grdina je napisal veliko zanimivih knjig dogodkov iz svojega življenja. Zelo lepo opisuje dogodke v vojašnici bivšega 17. pešpolka, pozneje v Jugoslaviji 40. pešpolka — tik pred izbruhom prve svetovne vojne 26. julija 1914. V spisu pravi Jože: "Med tem stopi med nas četo- vodja Ahačič in pravi: Fantje, ima kdo orglice ter zna igrati na nje. Če prav dobro razumem, je bil ta mož pozneje podpolkovnik g. Ahačič Janko komandant kolesarskega bataljona pri 40. peš. polku v Ljubljani. Krasen mož, tipičen, odkrit, pošten Gorenjec. Njega sem srečal v pisarni 40. peš. polka l. 1939-40 v Ljubljani in me je prosil, da sem ob večerih kakšno uro pomagal pri njem, ko je bil sam v pisarni. L. 1942 v septembru sem ga dobil z drugimi oficirji v internacijskem taborišču v Chiessa Nouva pri Padovi in leta 1944 se zopet dobiva v domobranski vojašnici pri Sv. Ivanu v Trstu. Tam je bil radi boleznijo odpuščen. Ko me je dobro spoznal, mi je začel pripovedovati o svojem vojaškem življenju.

"Veš fant," tako mi je rekel, "zibcenarji, t. j. pripadniki 17. pešpolka, Janezi, to so bili res fantje, vojaki junaki, uniforma, disciplina, ostala urejenost — takšne vojske mi Slovenci ne bomo imeli zlepa." Mož je bil velik Jugoslovan, je bil pa tudi razočaran in kritiziral je marsikaj pri upravi vojske. Veš, to je še vedno oni stari zanemarjeni korupcijski francoski sistem, je rekel. Včasih je bila kasarna res kasarna, lep, urejen dom in ne

taka podrtaja in beračija, zanemarjenost kot sedaj...

Srbi oficirji so tega moža zelo spoštovali. Kaj je danes s tem možem, mi ni znano. Verjetno je že mrtev, saj je imel že v Trstu l. 1944 blizu 60 let.

Gospoda Nandeta se spominjam še iz časov, ko je bil predsednik Zupanske zveze bivše Dravske banovine. Res odločen, odkrit, vesel, preprost mož. Ko sem bil l. 1955-1957 na obisku v Gorici, pok. profesor Mirko Fillej ni mogel prehehati Nandeta.

Tudi g. Novak je služil med prvo svetovno vojno pri Janezih, saj je pred 10 leti zapisal v Ameriški Domovini: "Sedaj gledam iz Gorice na Sveto goro, med prvo vojno sem gledal pa s Sv. gore na Gorico. Sedem ofenziv sem preživel na Gori in štirikrat sem bil ranjen." To so možje junaki in pred takimi je res treba imeti spoštovanje. Torej, draga Jože in Nandeta, še mnogo zdravih, veselih let! Za vse Vajino trpljenje in junaštvo nekoč pri Bogu večno plačilo!

No, kako še kaj Tone in Jure s hriba? Bog daj, da bi letos naprešala mnogo zdravega mošta in potem v topli sobi uživala božjo kapljico, dobra Bara pa še napekla dosti potic, krvavih klobas, zarebernih pratic, da bo tako bolj gladko tekla beseda, Tinetu pa lepo teklo pero po papirju, ko bo pisal o lepih Gotjancih in Beli krajini.

Nekako je utihnil Jamrovški

Peter Selak

DVA RODOVA NA ODRU — Tatum O'Neal, 9 let stara hčerka znanega filmskega igralca Ryana, nastopa prvič v novem filmu "Paper Moon" kot sirota skupaj z očetom.

BLICARSKI FANTJE IN ŠRANGA

Po mnogih slovenskih krajih — zlasti po vaseh je še danes v navadi, da domači fantje postavijo šrango ženinu iz sosednje vasi, kadar vozi balo svoje neveste. Ta navada je v glavnem povsod ista, le tu in tam se držijo starih običajev, ki so podrobneje povezani z glavnim dogodkom, t. j. s postavljanjem šrange.

Tako je od pamtveka tudi v vasi Blica. Če se nevesta moži v drugo vas, mora ženin plačati zanj najmanj toliko, kolikor je potrebno za plačilo godcem za glavni fantovski ples na predpustni torek. Če ženin tega ne stori, kar pa se ni zgodilo, kar svet pomni, ker bi bila za nevesto velika sramota, če bi imela tako skopuškega ženina — nevestina bala ne more iz vasi. Ob takih priložnostih vaški fantje zaprejo cesto iz vasi z lepo belo ranto, ki jo položijo počez čez cesto na dva v tla zabita kola, na vsaki strani ceste pa stoji še majhen mlaj, okrašen s trakovi in zastavicami.

Šrango postavijo takoj, čim se ženin s svatovsko okrašenimi konji pojavi v vasi, da odpelje nevestino balo, in potem čakajo večkrat po ves dan, preden pride ženin pred šrango na pogajanja.

Zgodi se včasih, da ženin s svojimi tovariši nalašč zavlačuje odhod iz vasi, da bi se čim bolje pripravil na pogajanja z vaškimi fanti. To namreč ni tako lahko, zlasti, če gre za bogatega ženina, ki že v naprej ve, da bodo domačini zahtevali tako od domačina kot od ženina namazan jezik in mnogo prisotnosti duha. Da je to res, naj vam pove naslednja resnična zgodba, ki je blicovske fante osramotila tako, da več let v sosednjih vaseh niso imeli prave veljave.

To pa se je zgodilo takole: Domačini so imeli opraviti z bogatim skopuškim ženinom, ki je prišel po balo že navsezgodaj zjutraj in se je potem ves dan posvetoval s svojimi ljudmi, kako bi vaške fante preliščali. Ti so čakali in čakali pred okrašenim ranto, pa malo pili in se ga navsezadnje vsi skupaj pošteno nalezli.

Sele v mraku je prišel ženin pred šrango in se začel pogajati. Domačinom se je zdelo, da sta ženin in njegov drug popolnoma pijana. Krohotala sta se na vse grlo, se majala gor in dol ob šrangji in blebetala stvari, ki niso bile v nobeni zvezi s pogajanjem za odkupnino. Domači fantje so se zbrali okrog svojega starešine in zblijali šale o ženinu, nevestini bali in podobno, pa je, kar takole mimogrede, ženin voditelju domačinov preko šrange ponudil cigaro. Ta ki se je bil med dolgim čakanjem že tu-

di sam precej napil, je cigaro sprejel. Tedaj pa se pe izkazalo, da ženin ni bil pijan, temveč popolnoma trezen. Slovesno je namreč izjavil, naj domačini šrango takoj odstranijo in pustijo balo iz vasi, ker so svoje že dobili...

Po starem običaju namreč domači fantje ne smejo sprejeti od ženina najmanjše stvari, dokler se niso pogodili za odškodnino. Ker je vodja domačinov to pot vzel od ženina cigaro, še preden so se pogodili, so bili s tem domačini odpravljeni. Ranta je zletela pod cesto, ženin pa se je vriskajoč odpeljal naprej.

Vest o tej sramoti vaških fantov je celo stare očance tako zapela, da so skočili iz svojih zapetkov in se najprvo togotno izkašljali nad domačimi sinovi, če so bili zraven pri tej polomiji, potem pa so jo mahnili v gostilno, v kateri so gospodarji že tolkli s pestjo po mizah in z nova pribijali, da se kaj takega nikoli ni zgodilo, ko so oni fantovili in da so dandanes mladi zanič. Potem pa so se znesli še nad ženinom, to gnido goljufivo, skopuško in lačno njihovega kruha. Složno so ugotovili, da se je na nemaren in nemožat način poslužil grde zvijače, da bi brez odkupnine odpeljal nevestino balo iz vasi, namesto da bi se, kot se spodobi ženinu, ki nekaj da nase, pogodil z domačimi fanti za primerno odškodnino in jo izplačal, kot se spodobi.

Toda vse zabavljanje čez ženina ni nič pomagalo in blicarski fantje so še mnogo let potem trpeli zavoljo te zgodbe, ki se jih je držala, vsem na oči, kakor nerodno prišita krpa na suknjicu. Se dandanes je po vaseh okrog Blice navada, da pravijo kakšnemu nerodnežu: "Pripravljaj se, kakor Blicarji, ko šrango postavljajo."

Svetujem slehernemu popotniku, ki pride v Blico in pozna to zgodbo, naj v lastnem interesu previdno molči, ker o njej v tej vasi še danes ni preveč varno govoriti.

Iz previdnosti tudi jaz nisem povedal pravo ime vasi, katere vaščani so sicer znani kot prijazni in gostoljubni, da ne bi, če me pot slučajno zanesne vanjo, blicarski fantje še mene prematlili.

Male Help Wanted

Delo na strojih "Drill Press"
Tovarniška izkušnja
priporočljiva
RISHER IN KOMPANIJA
27011 Tungsten cesti v Euclidu
Kličite 732-8351 (196)

Help Wanted

Sheet metal fabricator for lamp manufacturer. Experienced or will train. Steady work. Hourly rate. Apply at

Acme Lighting Products
1667 East 40th Street
(198)

Help Wanted

Woodworker helper for lamp manufacturer. Steady work. Apply at Acme Lighting Products, 1667 East 40th Street.

(198)

Help Wanted — Female

Hišno delo
Iščemo žensko za splošno hišno delo, delni čas, dobra transportacija, na vzhodni strani.
Kličite 382-7194 (196)

Restaurant Help

Howard Johnson, 55th & Shoreway, wants day waitresses and day cooks. Full time, experienced only. Apply in person to:

Howard Johnson

5700 So. Marginal Rd.

(198)

MALI OGLASI

Chardon Hill Area
Solid brick bungalow. 2 bedrooms down unfinished second. WB fireplace nice lot. By appointment.
481-6140
(190)

MALI OGLASI

Naprodaj

V fari sv. Viša dve hiši za 2 družini, vsaka na enem lotu. Posamezne javne naprave. V prvovrstnem stanju.

COSIC REALTY

524-8400

(197)

NAPRODAJ

"Colonial" hiša, severno od Lake Shore Blvd. 2 spalnice, 2 kopalnice, formalna jedilna soba, dodelana klet, dvojna garaža z gorkoto, zaprta veranda. V odličnem stanju. V bližini St. Joseph in Villa Angela višji šoli.
Kličite 481-1325

(203)

Hiša naprodaj

3-družinska hiša, opremljena, vse novo znotraj, garaža, lep vrt, na E. 68. pri St. Clair Ave. Dober dohodek. Kličite 881-0164.
(196)

Posestvo naprodaj

1194 East 60th St.
vogal Bonna
3300 kv. čev. - pritličje
CRAGIN, LANG, FREE & SMYTHE, INC.

Realtors 696-6050
(196)

V najem

Eno-družinska hiša na E. 146 St. in Lake Shore Blvd. 5 sob (2 spalnice), polna klet. Samo zakoni, nič zivali. \$95 mesečno. Kličite 729-1155.
(198)

Sivalni stroj

Sivalni stroj v dobrem stanju je naprodaj na elektriko.
Kličite 361-7065

(196)

NAPRODAJ

Dvo-družinska zidana hiša v bližini Lake Shore Blvd. Zimske okne in mreže, ognjišče, zaprta veranda. \$26,500.

WM. T. BYRNE REAL ESTATE
Kličite Millie 261-1182 za več pojasnila.

Naprodaj

Hiša za eno družino. 7 sob, v prvovrstnem stanju na E. 72 St. Kličite 361-0563.

(197)

FOR SALE

Settling Willowick estate 31821 Dickerson Road 3 bedroom brick ranch home, gas built-ins, new drapes and carpeting, rec. room with wet bar, 20'x20' brick garage, fenced in yard, 45x140 lot. Many extras, see to appreciate. Move-in condition. Low 30's. Call for appointment 531-6724.
(198)

V najem

4 sobe in kopalnica, na novo dekorirano, v okolici St. Clair Ave. — Kličite 431-9643.

(198)

NAPRODAJ

Krasen dom na lepo urejenem lotu, 4 spalnice-glavna spalnica s kopalnico, velika družinska soba, priključena garaža za 2½ avta, 1½ akra zemlje, lepa nova kuhinja, v Timberlake blizu Lake Shore Blvd.—Nekaj čez \$45,000.

Del Realty

729-1155

(98)

Naprodaj

Hiša za dve družini 5-6 sob vsako stanovanje, modernizirana, z aluminijem obita. na E. 74 St. blizu St. Clair Ave. dvojna garaža, greda. Kličite 881-1322 po 4. uri pop.

(2,4,6,9,11,13 okt)

V najem

Oddam odraslim 5 sob in kopalnico, spodaj, plinski furnez, na novo dekorirano, v fari sv. Vida. Kličite 361-5426.

(11,13,17 okt)

Lastnik prodaja

Parcela, 5 akrov, 33 milj vzdolžno od E. 55 St. in Lakeshore Blvd. V bližini Chardon. Za podrobnosti kličite 881-9947 po 5:30 zvečer.

(199)

ČRNA ŽENA

ZGODOVINSKA POVEŠT

Take in podobne občutke so vzbujali v srcih blejskih kmetov ognjeni žarki, ki so naznanjali, da se čas krvavega ženitovanja bliža, in opominjali, naj bodo vsi pripravljeni za odhoda na ženitovanje.

Po vaseh so se začele razlegati vesele, deloma celo drzne bojne pesmi in vsaki je sledilo glasno ukanje. — V Bodeščah je bilo vse pokonci, ljudje so tekali od hiše do hiše in se zmedeno pogovarjali in pripravljali.

Po cesti je prihitelo nekaj oseb in kmalu nato se je začela godba. Glasovi gosli so doneli po vasi, zdaj tako jasno in drzno, da so navduševali in ojunačili vse poslušajoče, zdaj zopet tako milo in nežno, da so globoko segli vsakomur v srce in vzbudili v njem milobo in sočutje. — Takoj nato so začeli peti trije glasovi:

"Ze ognji po gorah žare, naznanjajo veseli dan; k ženitovanju nas bude; zato vsi svatje zdaj na plan!

Močno njih plamen plapola, njih soj obseva nas; in žar njihov naj up nam da, da nam zasiže sreče čar.

Naj kruteži še bolj besne, naj z mečem pridejo nad nas; vendar — nam srca govore, da jutri naš je čas!"

Kakor bi škrjančki žvrgoleli, so se razlegali jasni glasovi mladih grl po ulici v noč in navduševali poslušajoče. Po hišah so se odpirala okna in radovedne oči so zrlle na cesto, da bi spoznale pevce. Vsaki kitici je sledilo krepko ukanje in nazadnje je bil nekaj časa molk. — — —

Toda kmalu so se zopet oglasile gosli; krepko so odmevali njihovi glasovi in vmes je kmalu zadonela milo in nežno, komaj slšno pretresujoča pesem:

"Ah, svoboda zlata, zate mi gori srce — in veli, naj pridem pote, ker ženin te čaka.

Jaz svobodo ljubim; vse moje želje po nji hrepene; nji svoje srce radostno obljubim.

Za svobodo pravo dam rad svojo kri, ki vedno plamti, kot ognji nocoj plamte čez dobrovo."

Pevci so odšli. Glasovi strun so se slišali še nekaj časa, a tudi ti vedno bolj motno in vedno bolj tiho, nazadnje že jedva slšno. Zdaj je naenkrat potegnil veter in še enkrat prinesel v vas vrstice:

"Ah, svoboda zlata, zate mi gori srce — — —"

V hišah je potihnilo, a v srcih je gorelo in vrelo dalje in vsakdo je težko pričakoval jutra.

Zjutraj ob prvem petelinjem petju se je naenkrat zaslislal močan, čuden klic, kakor bi kdo zatrobil na močno trombo ali kakor bi zatulila v goščavi od puščice zadeta divja zver. Nekaj strašnega in groznega je imel na sebi ta glas, tako da je šel skozi mozeg in kosti.

Prišel je izpod Kamnjega in se razlegel po dolini proti Bodeščam in glasil se je kakor dolgo raztegnjeni "hoooooo".

Ko je prišel ta strašni glas do vasi in hiš in ko je zopet ravno tako strašno in grozno odmeval od bližnjih gora, je vsakogar obšlo neko tajinstveno in skoro neznosno čustvo.

In zopet je zadonel isti glas, ali celo več glasov; počasi in strašno je donelo po planjavi: "Čas je!" "Čas je!" je odmevalo ravno tako strašno tisočkrat od skalnih sten.

"Čas je!" je šlo zdaj bliskoma od hiše do hiše, od koč do koč, od ust do ust.

Dol in breg sta oživila; povsod so prihajali bojvnik, obojeni z raznovrstnim orožjem, veselih lic in krepkih rok.

"Danes se začne ženitovanje,"

so vpili vsi vprek, "danes začnemo plesati!" Obenem so vsi veseli in navdušeni metali klobuke v zrak in krepko ukanje je pozdravljalo zaželjeno jutro.

Ob istem času, ko so se po vseh vaseh pripravljali in zbiral bojvnik, je korakala po cesti iz Radovljice proti Bledu mala četica dobro oboroženih vojakov. Videti jim je bilo, da so že utrujeni, da so torej morali napraviti že dolgo pot. Preko račili so Bohinjsko in potem obstali, da se nekoliko odpočijejo.

Vsi drugi so posedli tik ob cesti in si zakurili ogenj. Le eden se je oddaljil od njih in šel proti bližnjemu gozdiču. Bil je to velik, lep mož z razmršeno črno brado. Večkrat je potegnil z roko po glavi, si obrisal potno čelo in oči in nato močno zmajal z glavo. Kar naenkrat je vstala poleg njega neka črna postava. Mož je hotel hitro skočiti, toda že je ležala na njegovi rami tuja roka in šepetajoč glas mu je dejal:

"Le sedi, Bregar, mene se ti ni treba bati. Saj sva bila pred kratkim skupaj. — Da ste ven-

dar prišli!"

"A, ti, Štefan!" mu je prenečeno odgovoril vojak. Kaj je novega? Ali je še mirno? Ali ste se že uprli? Ali pridemo pravočasno?"

"Ze sem se bal, da ne pridete. Zdaj pa prihajate ravno prav; ravno danes smo začeli upor. Kajne, saj je gospod Andrej s svojo večjo četo tudi za vami? — Toda povej vendar, zakaj si tako žalosten! Ali se ne veselíš z nami vred že vnaprej naše zmage?"

"Seveda se je veselim; in še bolj se veselim, da morem pomagati svojim domačinom ob tako težkih dnevih. — Ali nekaj drugega je, kar me teži. Pomisli, če naletim na Brdih ali kje drugje na svoje prijatelje in znance, potem pride na dan vsa moja sramota in nesreča; — celo Zalka me bo zaničevala."

"Zalka nima nikakega povoda, da bi te zaničevala. V tvoji zadevi ne vidim prav nobene sramote. Sicer pa, France, nihče te ne bo spoznal, verjemi mi; gosta brada te je popolnoma predručala in vojaška oprava tudi."

"Tako, nihče me ne bo spoznal!" je neverjetno odgovarjal vojak, "in vendar, zakaj si me pa ti spoznal na prvi pogled?"

"Hihihi," je samozavestno pokajševal možek; "kar vidim jaz, tega tisoč drugih ne opazi. Slišim res ne dobro, a vidim pa kakor lisjak. Sicer pa tudi nič drugega nimam, kakor svoje dobre oči. — Toda, France, saj pride Andrej, ne?"

"Seveda pride. Razdelili smo se na dva oddelka. Nekaj nas je šlo naprej kot nekaka predstraža; Andrej z glavno četo je pa še zadaj."

France je hotel govoriti še dalje, toda besede so mu zastale v grlu in moral je prenehati. Nekaj časa je molčal, potem je pa nadaljeval otožno:

"Usoda me je odločila v nesrečo. Bog ve, me li Nigana počaka v Krškem! Štefan, nesrečen sem, a ne samo sam, ampak vsakogar, s komur pridem v dotiko, pahnem v nesrečo."

(Dalje prihodnjič)

— V sredi petdesetih letih je prihajalo letno v ZDA po nad 200.000 priseljencev.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

431-0628

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašujejo v Ameriški Domovini, so zanesljivi in pri njem kupujva."

PREGLED VSEGA — Na letališču La Guardia v New Yorku pregledujejo potnikom prtljago, predno jih spuste v letalo. Tudi punčko je preglednik potipal, če ne skriva kaj nevarnega.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE, ODKAR JE
UMRL NAŠ SRČNO LJUBLJENI
SOPROG, DOBRI OČE, STARI
OČE, TAST, BRAT IN STRIC

Matija Rehberger

Svoje blage oči je za vselej
zatisnil 11. oktobra 1970.

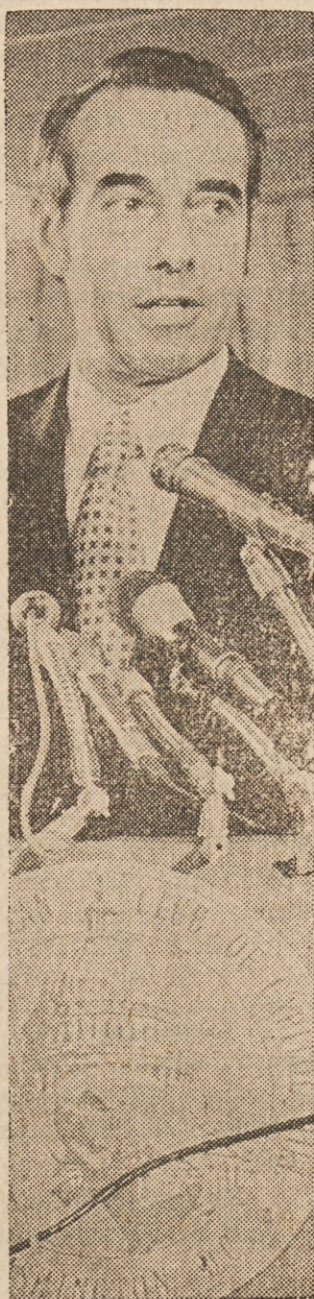
Umrli si nam, dragi ata,
v tihem grobu snivaš zdaj,
za nami je preteklost zlata,
ne prideš nikdar več nazaj.

V miru božjem Ti počivaj,
ljubljen, nepozabljen nam,
v raju večno srečo uživaj
do snidenja na vekomaj!

Žalujoci:

žena ANTONIJA
sinova MATTHEW in JOSEPH
hčerka DIANE SIATKOWSKI
vnuki in vnukinje
ter ostalo sorodstvo.

Willowick, O., 11. oktobra 1972.

ZGOVOREN NAČELNIK glavne
republiškanskega odbora
sen. Robert Dole na govorni-
škem odru v republikanskem
klubu na Kapitolu.

ŽRTVE VOJNE — Begunčki z bojišč Južnega Vietnama so dobre volje, ko jih je fotograf posnel pri obedu v Vanhanh oskrbovališču v Phu Cuong. Oskrbovališče vzdržujeta budistična univerza Vanhanh v Saigonu in Mednarodni begunski odbor. V njem je 105 otrok v starosti 3 do 6 let.